SCENARIUSZ LEKCJI **15.04.2026**

Przedmiot: Kultura europejska

Czas trwania: 45 minut (lub lekcja podwójna: 2 × 45 min, jeśli planowana jest rozbudowana charakteryzacja i realizacja profesjonalnych zdjęć)

Inspiracja: Kurs Erasmus+ „*Florencja – kolebką renesansu”*

Temat lekcji: Odrodzenie piękna i mitu. Analiza „*Alegorii wiosny”* Sandro Botticellego oraz realizacja „żywego obrazu”

I. CELE LEKCJI

1. Cel ogólny:

Poznanie i wieloaspektowa analiza arcydzieła renesansu – „*Alegorii wiosny”* (*Primavera*) Sandro Botticellego, zrozumienie koncepcji neoplatonizmu i mecenatu Medyceuszy oraz zaangażowanie uczniów w twórczą interpretację dzieła sztuki poprzez metodę „żywego obrazu” (*tableau vivant*).
PDF+ 1

2. Cele szczegółowe:

Uczeń po lekcji:

- **Wiedza:**
    - Zna czas powstania (ok. 1477–1482), technikę (tempera na desce) oraz miejsce przechowywania dzieła (Gallerie degli Uffizi we Florencji).
      PDF+ 2
    - Wyjaśnia rolę mecenatu rodu Medyceuszy (Lorenzo de’ Medici, Akademia Platońska w Careggi, symbolika gaju pomarańczowego).
      PDF
    - Identyfikuje postaci przedstawione na obrazie: Merkury, Trzy Gracje (Castitas, Pulchritudo, Voluptas), Kupidyn, Wenus, Flora, Chloris, Zefir.
      PDF
    - Rozpoznaje główne klucze interpretacyjne dzieła (mitologiczny, religijny, polityczny oraz kontekst romantyczny – Giuliano de’ Medici i Simonetta Vespucci).
      PDF
- **Umiejętności:**
    - Dokonuje dogłębnej analizy formalnej i symbolicznej dzieła sztuki.
      PDF
    - Współpracuje w grupie przy planowaniu, charakteryzacji i przestrzennej aranżacji „żywego obrazu”.
    - Przekłada statyczne dzieło malarskie na przestrzenną pozę, dbając o mimikę, gest i kompozycję.
      PDF

- **Kompetencje społeczne i postawy:**
    - Docenia wkład kultury florenckiej w dziedzictwo europejskie.
    - Rozwija ekspresję twórczą, empatię i wyobraźnię estetyczną.

II. METODY I FORMY PRACY

- **Metody:**
    - Podająca (mini-wykład z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej).
    - Poszukująca (analiza elementarna dzieła, dyskusja, rozmowa kierowana).
    - Praktyczna / Działanie twórcze (metoda *tableau vivant* – żywy obraz).
- **Formy pracy:** zbiorowa, grupowa, indywidualna.
- **Środki dydaktyczne:**
    - Prezentacja multimedialna (*Sandro Botticelli – Alegoria wiosny*).
      PDF
    - Rekwizyty do żywego obrazu: zwiewne tkaniny, prześcieradła, sztuczne/żywe kwiaty, wianki, gałązki, szablon łuku/kaduceusza, opaska na oczy, aparaty/telefony do dokumentacji zdjęciowej.

III. PRZEBIEG LEKCJI

1. Faza wprowadzająca (ok. 7 minut)

1. **Sprawy organizacyjne i powitanie.**
2. **Nawiązanie do kursu Erasmus+ we Florencji:** Nauczyciel dzieli się krótką refleksją z wizyty w Gallerie degli Uffizi we Florencji, wprowadzając uczniów w klimat odrodzeniowej Italii i podświadomej tęsknoty za antycznym pojęciem piękna.
   PDF
3. **Przedstawienie celu lekcji:** Dziś rozkodujemy jedno z najbardziej tajemniczych dzieł w historii sztuki, a następnie tchniemy w nie życie, tworząc klasowy „żywy obraz".
   PDF

2. Faza realizacyjna – Analiza dzieła na bazie prezentacji (ok. 20 minut)

Nauczyciel wyświetla slajdy i prowadzi interaktywną analizę dzieła:

1. **Kontekst historyczny i artysta (slajdy 1–3):**

   PDF

    - Sandro Botticelli (ur. 1445 r.) – nauka u złotnika i w pracowni Fra Filippo Lippiego, relacje z rodami Medyceuszy oraz udział w Akademii Platońskiej.
      PDF
    - Geneza dzieła: ok. 1477–1482 r., przeznaczone prawdopodobnie nad *lettuccio* (drewnianą ławę) w willi di Castello. Nazwa nadana przez Giorgia Vasariego.

PDF+ 2

2. **Postaci i ich symbolika – kompozycja 9 postaci (slajdy 4–8):**

   PDF

   - **Gaj pomarańczowy:** symbol Medyceuszy.
     PDF
   - **Prawa strona (Przemiana):** Zefir (bóg wiatru) porywa nimfę Chloris, z której ust płyną kwiaty; Chloris przeistacza się w Rzymską Florę – boginię wiosny w kwiecistej sukni.
     PDF
   - **Centrum:** Wenus w otoczeniu mirtu (błogosławiący gest przypominający Maryję) oraz zawieszony nad nią Kupidyn z zawiązanymi oczami.
     PDF+ 1
   - **Trzy Gracje:** Castitas (Czystość), Pulchritudo (Piękno) i Voluptas (Rozkosz) połączone w tańcu.
     PDF
   - **Lewa strona:** Merkury rozganiający chmury kaduceuszem.
     PDF

3. **Interpretacje i botaniczny leksykon (slajdy 9–11):**

   PDF

   - Interpretacja mitologiczna, religijna, polityczna oraz wątek miłosny (Giuliano de' Medici jako Merkury i Simonetta Vespucci jako Wenus).
     PDF
   - Uwaga na detal: na obrazie zidentyfikowano ok. 500 roślin i 190 gatunków kwiatów (irysy, róże, fiołki, mirt).
     PDF

3. Faza praktyczna – Przygotowanie i realizacja „Żywego Obrazu" (ok. 15 minut)

1. **Podział ról (odtworzenie 9 postaci z obrazu + ekipa techniczna):**

   PDF

   - **Obsada ról:**
     1. *Merkury* (z lewej strony, wzniesiona ręka).
        PDF
     2. *Castitas* (Gracja środkowa, patrząca na Merkurego).
        PDF
     3. *Pulchritudo* (Gracja po prawej, ozdobiona perłami).
        PDF
     4. *Voluptas* (Gracja po lewej).

PDF

5. *Kupidyn* (unoszący się/pochylony w górze, opaska na oczach, celujący z łuku).
   PDF
6. *Wenus* (w centrum, w dostojnej gestykulacji).
   PDF
7. *Flora* (sypiąca kwiaty, w kwiecistej szacie).
   PDF
8. *Chloris* (nimfa uciekająca przed Zefirem).
   PDF
9. *Zefir* (dmuchający/obejmujący Chloris z prawej strony).
   PDF

- **Sztuka i Charakteryzacja:** Uczniowie nieodgrywający postaci odpowiadają za przygotowanie rekwizytów (szale, kwiaty, kaduceusz), układanie draperii, ustawienie oświetlenia i wykonanie serii fotografii.

2. **Aranżacja przestrzeni:**
   - Ustawienie uczniów zgodnie z kompozycją Botticellego (z zachowaniem odpowiednich wysokości, kątów ułożenia ciał i dłoni).
     PDF
3. **Utrwalenie kadru:**
   - Zastygnięcie w bezruchu na kilka sekund (fizyczne odczucie ekspresji dzieła) i wykonanie zdjęć wzorowanych na oryginale z Galerii Uffizi.
     PDF

4. Faza podsumowująca i ewaluacja (ok. 3 minuty)

1. **Krótka refleksja:** Uczniowie dzielą się wrażeniami z wchodzenia w rolę postaci renesansowych.
2. **Ocena pracy:** Docenienie zaangażowania, dbałości o detale kompozycyjne oraz poprawności merytorycznej przy odtwarzaniu układu postaci.
3. **Zadanie domowe (fakultatywne):** Porównaj wybraną postać z *„Alegorii wiosny”* ze współczesnym wzorcem piękna w krótkiej wypowiedzi pisemnej (100–150 słów).